

Toppmøte Iran – USA

De iranske søstrene Mahsa og Marjan Vahdat sang sammen med Kronos-kvartetten på Oslo World-festivalen i fjor. Plata de spilte inn etterpå er igjen en grense-sprengende opplevelse.

KRONOS QUARTET/MAHSA & MARJAN VAHDAT

5 «Placeless»
Kirkelig Kulturverksted

Et møte mellom musikere fra Iran og USA har gjerne en politisk baktanke, men det høres også ut som en forutbestemt åpenbaring når de iranske søstrene Mahsa og Marjan Vahdat møter Kronos-kvartetten i denne sammenhengen. «Placeless» er blitt et album med sanger for evigheten. Med musikk som godt kunne bli likt for sine store ambisjoner og gode intensjoner, men som også er uendelig vakker, og lett å høre på, bare for den estetske nytelsens skyld.

Vahdat-søstrene ble introdusert for den vestlige verden på albumet «Voggesanger fra ondskapens akse» i 2003, som et utløp for tanken om å bruke musikken til å bryte ned fordommer og mistenksomhet mellom land og folk. Siden har de to gitt ut en rekke innspillinger på Kirkelig Kulturverksted, sammen og hver for seg, produsert av Erik Hillestad, som også er med denne gangen.

Kronos Quartet har holdt på i 45 år, i en lang rekke sammen-

Mahsa og Marjan Vahdat og Kronos Quartet høres ut som de var ment for hverandre på sitt nye album.

FOTO: PÅL A. BERG

henger, på tvers av alle sjangere. Med framstående komponister som Philip Glass og Terry Riley, men også med popartister som Paul McCartney, Björk, David Bowie og Tom Waits, i fjor ga de ut albumet «Landfall» sammen med Laurie Anderson, som nettopp fikk Grammy-prisen som beste album i klassen for kammermusikk. Her hører nok også «Placeless» hjemme, men det er et album som opphever de fleste grenser, både geografisk og musikalsk.

Sangene er basert på klassiske dikt av Hafez og Rumi, og de iranske samtidspoetene Forough Farrokhzad og Mohammad Ibrahim Jafari. Disse er tonesatt av Mahsa Vahdat, med svært gode melodier, som blir forsterket av arrangementene til Kronos-kvartetten. De faller aldri for fristelsen til å forskjønne sangene med smektende strykere, men ligger bak som utfordrende forsterkninger av innholdet i sangene.

Søstrene synger på persisk, men sangene er oversatt til engelsk i innleggssheftet. Åpningssporet, tittelsangen «Placeless», er av Rumi. Teksten er vel da rundt 800 år gammel, men gir god mening i vår tid, med beskrivelsen av å føle seg fremmed for faste holdpunkter. –Denne poesien er full av frihet. Den snakker ikke om muslimer eller kristne, men om mennesker, uten å tenke på rase eller geografi, sa Mahsa Vahdat en gang vi snakket med henne.

Dette er heller ikke eksplisitt politiske tekster. Her er mange sanger om høystemt kjærlighet også. Det er ikke så langt fra «Lover, Go Mad» her, til «Lover, Where Do You Live» med Highasakite, hvis man ser bort fra instrumenteringen altså. Dette albumet har en inviterende imøtekomenhet som fortjener et stort publikum.

■ GEIR RAKVAAG

English translation

Iranian sisters Mahsa and Marjan Vahdat performed with the Kronos Quartet at Oslo World Festival last year. The album recorded since the performance is a mindblowing experience.

5/6

A meeting between artists from Iran and the U.S. might be read as a political exercise — but here it sounds predestined, a revelation, when Iranian sisters Mahsa and Marjan Vahdat meet the Kronos Quartet. «Placeless» is an album with songs that could last an eternity. This is an album one might enjoy for its vast ambition and good intentions – however, it is infinitely beautiful – and an easy listen, a pure aesthetic pleasure.

The Vahdat sisters were introduced for the Western world on the album «Lullabies From The Axis Of Evil (KKV 2003), an attempt to fight prejudice and hostility – between people and between countries. Since 2003, the sisters, both together and separately, have released a number of records on Norwegian label Kirkelig Kulturverksted, produced by Erik Hillestad (whom also produced «Placeless»).

Kronos Quartet has been active for 45 years and are still crossing genre boundaries, working with premier contemporary composers like Philip Glass and Terry Riley as well as pop artists such as Paul McCartney, Björk, David Bowie or Tom Waits. Just last year their collaboration «Landfall» with Laurie Anderson received a Grammy for Best Chamber Music / Small Ensemble Performance. «Placeless» might fit into the same category, but it transcends all boundaries both of genre and geography.

The songs are based on classical poetry by Hafez and Rumi in addition to contemporary Iranian poets Forough Farrokhzad og Mohammad Ibrahim Jafari. The music is by Mahsa Vahdat. Her beautiful melodies are supported by the Kronos Quartet's string arrangements. Neither the arranger(s?) nor the musicians indulge in sentimentality or schmaltz. Rather, they mostly stay in the background, adding heft and sonic depth, reinforcing and enhancing the melodies and lyrics.

The sisters sing in their native Persian. English translations of the lyrics are found in the album booklet. The words of the opening cut «Placeless» are from a 13th century poem by Rumi – the message of estrangement and rootlessness still resonating, 800 years later. «These poetry is full of freedom. It does not speak of Muslims or Christians, but of people, without thought of ethnicity or geography», Mahsa Vahdat once explained to this writer.

In conclusion: This inviting and inclusive album deserves a massive audience.